

Wrocław, 12 lipca 2024 roku

WK.WR.40.2.2024.114

Pani
Aleksandra Chomicz
Wójt Gminy Lubań
ul. Dąbrowskiego 18
59-800 Lubań

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) przeprowadziła, w okresie od 8 marca do 10 maja 2024 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Lubań. Zakres zagadnień będących przedmiotem kontroli, okres objęty kontrolą, a także ustalenia kontroli opisano w protokole kontroli, którego jeden egzemplarz podpisany przez Panią Wójt i Panią Zastępcę Skarbnika pozostawiono w dniu 13 maja 2024 r. w jednostce.

Kontrolą w zakresie prawidłowości udzielania zamówień w trybie ustawy Prawo Zamówień Publicznych objęto następujące zadania:

- Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Mściszowie,
- Przebudowa drogi gminnej w Kościelnikach Dolnych z drogi szutrowej na drogę o nawierzchni bitumicznej – Gmina Lubań,
- Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Nawojów Śląski,
- Budowa szybu windowego zewnętrznego wraz z montażem platformy dźwigowej dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym dla osób z niepełnosprawnościami w ramach zadania pn.: Gmina Lubań stawia na dostępność,
- Odbiór i transport odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie gminy Lubań.

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

Ustalenia ogólnooorganizacyjne

W okresie od 21 listopada 2018 r. kolejni Wójtowie Gminy Lubań nie powołali swoich zastępców co było niezgodne z przepisem art. 26a ust. 1 w związku z ust. 2 pkt 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 506 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 559 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm., obecnie Dz.U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.). Zgodnie z przywołanym przepisem wójt w drodze zarządzenia powołuje oraz odwołuje swojego zastępcę lub zastępców oraz określa ich liczbę, z tym że w gminach do 20.000 mieszkańców liczba ta nie może być większa niż „jeden”.

W dniu 29 grudnia 2021 r. Rada Gminy Lubań podjęła uchwałę nr LIV/284/2021 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Lubań na 2022 rok. Planowane wielkości dochodów oraz wydatków wyniosły odpowiednio 40.868.053 zł oraz 41.208.622 zł. Zgodnie z przepisem art. 274 ust. 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.) „Audyt wewnętrzny prowadzi się

w jednostkach samorządu terytorialnego, jeżeli ujęta w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego kwota dochodów i przychodów lub kwota wydatków i rozchodów przekroczyła wysokość 40.000 tys. zł”. Wysokość przywołanych powyżej kwot planowanych w uchwale budżetowej dochodów i wydatków wskazuje, że na kontrolowanej jednostce od dnia 1 stycznia 2022 r. ciążył obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego. Ustalono tymczasem, że czynności związane z prowadzeniem audytu zostały wszczęte przez audytora zewnętrznego od dnia 24 września 2022 r. na podstawie zawartej z nim w dniu 23 września 2022 r. umowy nr 133/2022 na wykonanie usługi audytu wewnętrznego, co oznaczało naruszenie przepisu art. 274 ust. 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Księgowość i sprawozdawczość

W Gminie Lubań w okresie objętym kontrolą przyjmowane były wpłaty podatków i opłat za pomocą instrumentu płatniczego (kart płatniczych), na podstawie zarządzenia nr 21/2018 Wójta Gminy Lubań z dnia 13 lipca 2018 r. w sprawie „Instrukcji przyjmowania wpłat bezgotówkowych w Urzędzie Gminy Lubań”, pomimo, że rada gminy nie dopuściła zapłaty podatków, stanowiących dochody budżetu gminy, za pomocą instrumentu płatniczego, na którym przechowywany jest pieniądz elektroniczny, co było niezgodne z art. 61a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 2383 ze zm.).

Zwrotu kwot 6.177,50 zł, 18.983,71 zł, 13.806,13 zł, 5.575,83 zł i 6.260,70 zł stanowiących 70% zabezpieczenia należytego wykonania pięciu umów na wykonanie zadań pn.: „Budowa sieci kanalizacyjnej w okolicy Granicznej w Uniegoszczu”, „Przebudowa drogi gminnej w Kościelnikach Dolnych z drogi szutrowej na drogę o nawierzchni bitumicznej – Gmina Lubań”, „Wykonanie oświetlenia drogowego w Henrykowie Lubańskim, Nawojowie Łużyckim i Radostowie Średnim”, „Zakup sprzętu oraz usług szkoleniowych w ramach programu „Cyfrowa Gmina” dla Gminy Lubań”, „Przebudowa drogi do gruntów rolnych. Obręb Kościelnik. Wykonanie drogi o pełnej konstrukcji podatnej i półsztywnej z podbudową i z warstwą jezdnią niezależnie od zastosowanego materiału” dokonano (wraz z należnymi odsetkami oraz po pomniejszeniu o koszty prowizji bankowej) od 6 do 400 dni po upływie terminu określonego w umowach zawartych z wykonawcami tych zadań. Powyższe naruszało postanowienia umów zawartych z wykonawcami oraz art. 453 ust. 1 ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.), zgodnie z którym zamawiający zwraca zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane.

W sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2021 r. i IV kwartału 2023 r. nie wykazano w części A „Zobowiązania według tytułów dłużnych” w wierszu E4.2 „pozostałe zobowiązania wymagalne” zobowiązań wymagalnych z tytułu niezwróconych w terminie depozytów tj. zabezpieczeń należytego wykonania umów w wysokości 6.260,70 zł na koniec 2021 r. i 5.575,83 zł na koniec 2023 roku. Powyższe było niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. 2020 r. poz. 2396 ze zm., obecnie Dz.U. z 2023 r. poz. 652) oraz § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 8 do tego rozporządzenia.

Wójt Gminy Lubań w drodze zarządzenia nr 36/2023 w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji okresowej aktywów i pasywów z 25 października 2023 r. zarządził przeprowadzenie tzw. „pełnej” inwentaryzacji wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku. W treści § 1 ww. zarządzenia określono następujące warunki przeprowadzenia inwentaryzacji: *„inwentaryzację aktywów i pasywów własnych i obcych należy przeprowadzić wg stanu na 31 grudnia 2023 r. za wyjątkiem należności – wg stanu na 30 listopada 2023 r., termin rozpoczęcia inwentaryzacji określono na 1 listopada 2023 r., a zakończenia na 15 marca 2024 r., termin ostatecznej weryfikacji aktywów i pasywów należy przeprowadzić przed sporządzeniem sprawozdania finansowego za 2023 r., nie później niż do 80 dnia po dniu bilansowym”*. Ustalono, że na dzień kontroli, tj. 17 kwietnia 2024 r. czynności związane z rozliczeniem wyników inwentaryzacji nie zostały zakończone, co zostało potwierdzone przez Panią Wójt w złożonym wyjaśnieniu. Brak rozliczenia wyników inwentaryzacji przeprowadzonej wg stanu na 31 grudnia 2023 r., w wyznaczonym przez Panią Wójt terminie, tj. do 20 marca 2024 r. (80 dzień po dniu bilansowym) poprzez ujęcie ich w księgach 2023 roku, oznacza nie tylko naruszenie postanowień zawartych w powyższym zarządzeniu, ale również przepisów art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.).

Dochody budżetowe

W dniu 20 kwietnia 2023 r. Wójt Gminy Lubań wydał decyzję nr BFP.3120.1.2.2023.SM/2 w sprawie umorzenia zobowiązania pieniężnego w wysokości 4.011 zł, na którą składały się należność główna z tytułu II raty podatku od nieruchomości za 2020 r. w wysokości 4.008 zł oraz odsetki w wysokości 3 zł. Decyzję wydano na wniosek podatnika, który wpłynął do Urzędu w dniu 19 czerwca 2020 r., po jego telefonicznym zapytaniu o stan sprawy w listopadzie 2022 roku. Przepis art. 139 § 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa stanowi, że: *„Załatwienie sprawy wymagającej przeprowadzenia postępowania dowodowego powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej”*. Natomiast przepisy art. 140 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa stanowią, że: *„O każdym przypadku niezłatwienia sprawy we właściwym terminie organ podatkowy obowiązany jest zawiadomić stronę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wskazując nowy termin załatwienia sprawy. Ten sam obowiązek ciąży na organie podatkowym również w przypadku, gdy niedotrzymanie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od organu”*.

Zgodnie z wypisem z kartoteki budynków sporządzonym przez Starostę Lubańskiego w dniu 29 listopada 2017 r. na działce nr 68/2 w miejscowości Jałowiec należącej do osób fizycznych (współmałżonków) o identyfikatorze PN000353/F, znajdowały się: budynek mieszkalny o powierzchni zabudowy 254 m² oraz budynek gospodarczy o powierzchni zabudowy 88 m². W dniu 24 listopada 2017 r. podatnik złożył organowi podatkowemu oświadczenie, że od miesiąca sierpnia 2017 r. zamieszkuje w budynku położonym na działce nr 68/2 w miejscowości Jałowiec. W związku z tym organ podatkowy w dniu 30 listopada 2017 r. wezwał podatnika do złożenia informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego oraz leśnego. W aktach podatnika przedłożonych do kontroli stwierdzono brak informacji żądanych przez organ podatkowy. Ustalono, że pomimo braku żądanych przez organ

podatkowy informacji, w aktach podatnika brak jest również jakiegokolwiek dokumentacji, potwierdzającej wezwanie go przez organ na podstawie przepisu art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa do złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia informacji. Przedstawiona do kontroli dokumentacja nie potwierdza również przeprowadzenia przez organ podatkowy, na podstawie przepisów art. 281 oraz 282 ustawy Ordynacja podatkowa kontroli podatkowej u podatnika w celu określenia przedmiotu opodatkowania.

W związku ze śmiercią podatnika PN000353/F w 2021 r. jego współmałżonek w dniu 30 marca 2023 r. złożył organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych. Współmałżonkowi nadano nowy identyfikator podatkowy PN004405/F. Informacja złożona przez podatnika PN004405/F pierwotnie została wypełniona w formie elektronicznej. W informacji wykazano następujące powierzchnie: 1.700 m² gruntów pozostałych, 500 m² budynków mieszkalnych oraz 70 m² budynków pozostałych. Następnie nieustalona osoba odręcznie przy użyciu długopisu przekreśliła ww. dane i wpisała powierzchnię budynków mieszkalnych 92 m² oraz budynki pozostałe 21 m². Przekreślenia i odręcznie wprowadzone dane nie zostały opatrzone podpisami lub parafkami pozwalającymi określić osobę, która ich dokonała. Inspektor kontroli przy użyciu narzędzia internetowego geoportal ustalił, że w miejscowości Jałowiec na działce nr 68/2 należącej do podatnika PN004405/F znajdują się dwa budynki; mieszkalny o oraz gospodarczy o powierzchniach zbliżonych do tych, które pierwotnie wykazano w informacji z 30 marca 2023 r. W rubryce „H Adnotacje organu podatkowego” informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, złożonej przez podatnika brak jest adnotacji potwierdzającej dokonanie czynności sprawdzających jej poprawność, co oznacza, że organ podatkowy nie dopełnił spoczywających na nim obowiązków, wynikających z treści przepisów art. 272 pkt 3 oraz 274a § 2, a także art. 276 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

Podatnik PN000353/F jako osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą w dniu 9 grudnia 2014 r. wraz ze współmałżonkiem zawiązał spółkę cywilną, do której jako wkład wniesiono m.in. nieruchomości związane z prowadzoną działalnością. Po śmierci podatnika PN000353/F, w dniu 28 grudnia 2022 r., w formie aktu notarialnego sporządzono protokół z posiedzenia wspólników spółki cywilnej w trakcie, którego zebranie wspólników podjęło uchwały w sprawie zmiany umowy spółki. Na mocy uchwały nr 1 do spółki przystąpiło dwóch wspólników i utworzono spółkę cywilną pod nową firmą. Spółce cywilnej pod nową firmą organ podatkowy przyznał nowy identyfikator podatkowy PN000181/P (właściwy dla osób prawnych). W związku z powyższym podatnik PN000181/P (spółka cywilna) złożył w oparciu o przepis art. 6 ust. 9 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych deklarację na podatek od nieruchomości. Nadanie numeru identyfikacji podatkowej spółce cywilnej nr PN000181/P, a następnie przyjęcie od niej deklaracji na podatek od nieruchomości i pobieranie należności podatkowych na zasadach właściwych dla osób prawnych, pozostawało w sprzeczności, z postanowieniami art. 6 ust. 9, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 4 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, gdyż w przypadku spółek cywilnych podmiotem opodatkowania są osoby fizyczne (wspólnicy spółki); stanowisko to znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego – wyrok z 13 marca 2017 r. sygn. akt II FPS 5/16.

W zakresie prawidłowości podejmowania przez organ podatkowy czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych kontrolą objęto 11 osób zalegających z tytułu łącznego

zobowiązania pieniężnego oraz 4 z tytułu podatku od środków transportowych. W przypadku 3 osób zalegających z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego oraz 2 z tytułu podatku od środków transportu organ podatkowy upomnienia oraz tytuły wykonawcze wysyłał po upływie terminów określonych w postanowieniach zawartych w rozdziale V pkt 4 oraz 6 instrukcji ewidencji i poboru podatków i opłat, bądź nie wystawiał i nie wysyłał ich wcale. Instrukcja ewidencji i poboru podatków i opłat w Gminie Lubań, stanowi załącznik do zarządzenia nr 55/2022 Wójta Gminy Lubań z 28 listopada 2022 r.

W przypadku podatnika PN000353/F upomnienia nr UP.000042.2021.KŁ obejmujące raty I-II 2021 r. na łączną kwotę 40.116 zł wystawiono 19.10.2021 r., a upomnienie nr UP.588.2023.KŁ, obejmujące raty II, III i IV za 2022 r. na łączną kwotę 46.081 zł wystawiono 6.11.2023 r. Opóźnienie w stosunku do terminów wynikających z ww. instrukcji (rozdział V pkt 4) wynosiło od 172 do 494 dni.

W przypadku podatników PN000353/F PN001715/F tytuły wykonawcze wystawiano z opóźnieniem sięgającym od 44 do 854 dni.

W przypadku podatnika PN002130/F, który posiadał zaległości z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego, nie wystawiono tytułów wykonawczych za raty III i IV/2022 r. na kwotę 968 zł oraz za raty I-IV/2023 r. na łączną kwotę 2.036 zł.

W przypadku podatnika PT000004/F nie wystawiono upomnień oraz tytułów wykonawczych na zaległości z tytułu podatku od środków transportowych za lata 2002-2004 i 2020 r. na łączną kwotę 3.966,79 zł.

W przypadku podatnika PT000025/F nie wystawiono upomnień oraz tytułów wykonawczych na zaległości z tytułu podatku od środków transportowych za lata 2010-2013 r. w łącznej kwocie 5.028 zł.

W przypadku podatników: PN002130/F, PT000004/F oraz PT000025/F, których suma zaległości wyniosła 11.998,79 zł zarówno upomnień jak i tytułów wykonawczych nie wystawiono na część zaległości lub wcale, co oznaczało również naruszenie przepisu art. 6 § 1 ustawy z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2019 r. poz. 1438 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 1427 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 479 ze zm., obecnie Dz.U. z 2023 r. poz. 2505 ze zm.).

Ustalono ponadto, że w przypadku dłużnika PN000353/F organ podatkowy, pomimo braku wpłaty zaległości podatkowych wynoszących na koniec 2023 r. kwotę 162.404,93 zł, nie podjął działań zmierzających do zabezpieczenia zaległości podatkowych poprzez wpis hipoteki przymusowej, co było nie tylko niezgodne z postanowieniem w rozdziale VI pkt 1 instrukcji, ale oznaczało również rezygnację ze strony organu podatkowego z uprawnień wynikających z treści art. 34 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

Wydatki budżetowe

Pracownikowi Urzędu Gminy Lubań, zatrudnionemu jednocześnie na stanowiskach: Inspektora w Referacie Prawno-Administracyjnym w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu oraz Inspektora Ochrony Danych Osobowych w wymiarze $\frac{1}{4}$ etatu, w 2022 r. i 2023 r. wypłacano dodatek funkcyjny w kwocie 500,00 zł miesięcznie. Przyznanie ww. świadczenia stanowiło naruszenie przepisu § 7 Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy Lubań, wprowadzonego zarządzeniem Nr 14/2020 Wójta Gminy Lubań z dnia 23 marca 2020 r., wraz ze zmianami, zgodnie z którym dodatek funkcyjny przysługuje pracownikom zatrudnionym na stanowisku kierowniczym.

W 2 przypadkach na 5 objętych kontrolą przy udzieleniu zamówień w trybie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2021 r., poz. 1129 ze zm., Dz.U. z 2022 r., 1710 ze zm. i obecnie Dz.U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.) Zamawiający nie dopełnił obowiązku wynikającego z treści art. 81 ust. 1 ww. ustawy, zgodnie z którym Zamawiający przekazuje Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informację o złożonych w postępowaniu ofertach, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia ofert. Tymczasem Zamawiający nie przekazał Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych Zamawiający informacji o ofertach złożonych w postępowaniach pn.: „Przebudowa drogi gminnej w Kościelnikach Dolnych z drogi szutrowej na drogę o nawierzchni bitumicznej – Gmina Lubań” oraz „Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Mściszowie”, w których otwarcia ofert dokonano odpowiednio w dniach 17 sierpnia 2022 r. oraz 11 sierpnia 2021 roku.

Wójt Gminy Lubań w dniu 17 września 2021 r. poprzez zawarcie, przy kontrasygnacie Skarbnika, umowy Nr 106/2021 z wykonawcą wyłonionym w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pn.: „Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Mściszowie” (z terminami płatności do 15 grudnia 2021 r. do 300.000 zł, a do dnia 31 maja 2022 r. kwota 359.900,60 zł) zaciągnął zobowiązanie na kwotę 659.900,60 zł. W dniu 30 listopada 2021 r. podpisał aneks nr 1, a w dniu 30 grudnia 2021 r. aneks nr 2 do ww. umowy. Na podstawie powyższych aneksów zwiększono zarówno zakres robót jak i wysokość wynagrodzenia wykonawcy najpierw do kwoty 759.722,87 zł (aneks nr 1), a następnie do kwoty 780.389,40 zł (aneks nr 2). Łączna kwota zaciągniętych w 2021 r. zobowiązań w wysokości 780.389,40 zł była wyższa o 109.488,40 zł od limitu zobowiązań dla tego przedsięwzięcia określonego w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Lubań. Rada Gminy Lubań w uchwałach nr XLV/239/2021 z dnia 2 września 2021 r. oraz nr XLVIII/252/2021 z dnia 13 października 2021 r. zmieniających wieloletnią prognozę finansową Gminy Lubań określiła łączne nakłady finansowe i limit zobowiązań na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia w wysokości 670.901 zł, z czego planowane wydatki w 2021 r. w kwocie 420.901 zł oraz w 2022 r. w kwocie 250.000 zł. Zaciągnięcie opisanych powyżej zobowiązań w łącznej kwocie przekraczającej określony przez organ stanowiący limit zobowiązań dla przedsięwzięcia (uchwała nr XLVIII/252/2021) oraz z kwotami i terminami (latami) płatności innymi niż w prognozie, oznacza ich zaciągnięcie z przekroczeniem zakresu upoważnienia udzielonego przez Radę Gminy Lubań na podstawie art. 228 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy o finansach publicznych (§ 2 uchwały nr XXXV/189/2021 z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Lubań).

W uchwale nr LI/267/2021 z dnia 29 listopada 2021 r. zmieniającej uchwałę budżetową na 2021 rok wydatki na realizację tego przedsięwzięcia zwiększono do kwoty 524.361 zł pomimo tego, że wynikające z umowy zobowiązania płatne w tym roku były tylko w kwocie 300.000 zł. W uchwale budżetowej na 2022 rok podjętej 29 grudnia 2021 r. (uchwała nr LIV/284/2021) planowaną wielkość wydatków na realizację ww. przedsięwzięcia określono w kwocie 250.000 zł. Równocześnie w tym dniu podjęta została uchwała nr LIV/283/2021, w której w załączniku nr 1 pn. „Wykaz wraz z planem finansowym wydatków, które nie wygasają wraz z upływem roku budżetowego 2021” w dziale 921 rozdziale 92109 ujęto wydatki inwestycyjne w kwocie 245.028 zł na zadanie „Przebudowa świetlicy wiejskiej w Mściszowie”. Z wyjaśnienia złożonego przez Zastępcę Skarbnika wynika, że „W wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2021 ujęto kwotę w wysokości 245.028,00 zł (za

niewykonane roboty i pełnienie funkcji inspektora) z uwagi na nieuwzględnienie w projekcie budżetu na rok 2022 przedłożonym do Rady Gminy i Regionalnej Izby Obrachunkowej w terminie do 15.11.2021 r.”

Zgodnie z zawartą umową, w 2021 r. wydatkowano 300.000 zł na podstawie faktury częściowej nr 86/2021 z dnia 13 grudnia 2021 r. wystawionej przez wykonawcę, co oznacza, że w budżecie 2022 rok (zamiast w budżecie na rok 2021 i w uchwale o niewygasających wydatkach) powinny być zaplanowane wydatki w co najmniej kwocie 459.900,60 zł na realizację tego przedsięwzięcia.

Zaciągnięcie ww. zobowiązań, niemieszczących się w limitach wydatków i limicie zobowiązań określonych przez organ stanowiący w wieloletniej prognozie finansowej, przy kontrasygnacie Skarbnika oznacza, że nierzetelnie dokonana została wstępna kontrola zgodności operacji finansowej z planem finansowym budżetu Gminy oraz wieloletnią prognozą finansową, do czego Skarbnik był zobligowany na podstawie art. 54 ust 1 pkt 3 lit. a) ustawy o finansach publicznych. Stosownie do art. 54 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o finansach publicznych złożenie podpisu przez Skarbnika (głównego księgowego jednostki sektora finansów publicznych) na dokumentach dotyczących danej operacji oznacza, że nie zgłasza on zastrzeżeń do przedstawionej przez właściwych rzeczowo pracowników oceny prawidłowości tej operacji i jej zgodności z prawem oraz że zobowiązania wynikające z operacji mieszczą się w planie finansowym jednostki.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Wójt Gminy Lubań na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, a także Skarbnik na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu Gminy Lubań.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pani Wójt, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.), w szczególności w zakresie obowiązku powołania Zastępcy Wójta, stosownie do postanowień zawartych w treści art. 26a ust. 1 w związku z ust. 2 pkt 1 ustawy.
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) dokonywania przez Skarbnika (głównego księgowego) wstępnej kontroli zgodności operacji finansowej z planem finansowym stosownie do postanowień art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a) ustawy,

- b) zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć w granicach upoważnienia określonego w wieloletniej prognozie finansowej, stosownie do przepisu art. 228 ust. 1 pkt 1 ustawy,
 - c) przeprowadzania audytu wewnętrznego zgodnie z zasadami określonymi w treści art. 274 ust. 3 ustawy.
3. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 652), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniu Rb-Z zobowiązań wymagalnych zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 8 do rozporządzenia.
4. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.), w szczególności w zakresie:
- a) przekazywania przez Zamawiającego Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o ofertach, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia ofert, stosownie do art. 81 ust. 1 ustawy,
 - b) dokonywania zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane, stosownie do art. 453 ust. 1 ustawy (mając na uwadze treść zawartych umów z wykonawcami).
5. Przestrzeganie przepisów Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy Lubań, wprowadzonego zarządzeniem nr 14/2020 Wójta Gminy Lubań z dnia 23 marca 2020 r. ze zmianami, w zakresie przyznawania pracownikom Urzędu dodatku funkcyjnego zgodnie z § 7 Regulaminu.
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383 ze zm.), w szczególności w zakresie:
- a) podjęcia przez Radę Gminy uchwały w sprawie dopuszczenia zapłaty podatków, stanowiących dochody budżetu gminy, za pomocą innego instrumentu płatniczego, w tym instrumentu płatniczego, na którym przechowywany jest pieniądz elektroniczny, stosownie do art. 61a § 1 ustawy,
 - b) rozpatrywania wniosków podatników w terminach wynikających z treści art. 139 § 1 ustawy oraz informowania podatników o przyczynach niezłażenia sprawy we właściwym terminie, stosownie do art. 140 ustawy,
 - c) dokonywania czynności sprawdzających złożonych informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, informacji o gruntach mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności dokumentów oraz ustalanie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisu art. 272 pkt 3 ustawy,
 - d) żądania od podatników wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia informacji podatkowych lub wzywania do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku, stosownie do przepisu art. 274a § 1 ustawy,
 - e) wzywania podatników do składania niezbędnych wyjaśnień lub uzupełniania informacji w razie pojawienia się wątpliwości co do rzetelności informacji przez nich składanych, stosownie do przepisu art. 274a § 2 ustawy,

- f) podejmowania z urzędu czynności kontroli podatkowych wobec podatników, którzy nie wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego, zgodnie z art. 281 i 282 ustawy.
7. Przestrzeganie postanowień ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 70 ze zm.), w szczególności w zakresie wydawania decyzji w sprawie wymiaru podatku wobec wspólników spółek cywilnych, stosownie do postanowień art. 6 ust. 7 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 4 ustawy oraz wszczęcie i przeprowadzenie postępowania podatkowego wobec podatnika PN000181/P.
8. Przestrzeganie uregulowań wewnętrznych zawartych w rozdziale V pkt 4 i 6 oraz rozdziale VI pkt 1 Instrukcji ewidencji i poboru podatków i opłat w Gminie Lubań, stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 55/2022 Wójta Gminy Lubań z dnia 28 listopada 2022 r. w szczególności w zakresie terminowego wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych wobec dłużników oraz dokonywania zabezpieczenia zaległości podatkowych poprzez składanie wniosków o wpis hipoteki przymusowej.
9. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.), w szczególności w zakresie rozliczania różnic stwierdzonych podczas inwentaryzacji w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, stosownie do postanowień zawartych w treści art. 27 ust. 1 i 2 ustawy.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani
Małgorzata Jańczak
Przewodnicząca
Rady Gminy Lubań